11/05/2022

ΣτΕ: Συνταγματική η σύσταση Πανεπιστημιακής Αστυνομίας

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε σε διάσκεψη ότι δεν παραβιάζει τις αρχές της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της πλήρους αυτοδιοίκησης των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων η σύσταση Πανεπιστημιακής Αστυνομίας (Ομάδες Προστασίας Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων – ΟΠΠΙ), οι οποίες συγκροτούνται (και) από ειδικούς φρουρούς.

Το αποτέλεσμα της διάσκεψης της Ολομέλειας του ΣτΕ γνωστοποιήθηκε με ανακοίνωση του πρόεδρου Δημητρίου Σκαλτσούνη, μετά το πέρας της σχετικής διασκέψεως.

Η Ολομέλεια του ΣτΕ (πρόεδρος ο Δημήτρης Σκαλτσούνης και εισηγήτρια η σύμβουλος Επικρατείας Κωνσταντίνα Λαζαράκη) αποφάνθηκαν, μεταξύ των άλλων, ότι η συγκρότηση της ΟΠΠΙ «δεν παραβιάζει τις αρχές της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της πλήρους αυτοδιοίκησης των ΑΕΙ (άρθρο 16 παρ. 1 και 5 Συντ.,

αντίστοιχα) η -πέραν της πρόβλεψης μέτρων ασφάλειας και προστασίας προσώπων και υποδομών στα ΑΕΙ, αρμοδιότητας των ιδίων αυτών οργάνων (άρθρα 12-17 ν. 4777/2021)- σύσταση ΟΠΠΙ, οι οποίες συγκροτούνται (και) από ειδικούς φρουρούς, οι οποίοι προσλαμβάνονται προς τούτο, λαμβάνουν ειδική εκπαίδευση, δεν φέρουν πυροβόλο όπλο και υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις πανεπιστημιακές αρχές και όργανα».

Σύμφωνα με την ανακοίνωση, κρίθηκε ομόφωνα ότι «από καμία διάταξη του ν. 4777/2021 δεν προκύπτει ότι τίθενται σε κίνδυνο οι ατομικές ελευθερίες (συνδικαλιστική, ανάπτυξης της προσωπικότητας, προσωπική, κίνησης και εγκατάστασης)».

Παράλληλα, η Ολομέλεια αναφέρεται και στο δημόσιο συμφέρον σημειώνοντας ότι «όταν ο νομοθέτης εκτιμά ότι το δημόσιο συμφέρον, το οποίο συνίσταται στην προστασία της δημόσιας τάξης και ασφάλειας αλλά και στην ίδια τη διασφάλιση της ακώλυτης άσκησης της ακαδημαϊκής ελευθερίας, επιβάλλει την αστυνόμευση στους χώρους των ΑΕΙ σε συνέχεια σειράς προϊσχυσάντων ηπιότερων μέτρων ασφάλειας και προστασίας του προσωπικού και της περιουσίας των ΑΕΙ, τα οποία κρίθηκαν από τον νομοθέτη απρόσφορα να υπηρετήσουν τους σκοπούς αυτούς».

Η ανακοίνωση του προέδρου του ΣτΕ έχει ως εξής:

«Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας συνήλθε σε διάσκεψη υποθέσεων α) συλλόγων μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ, διοικητικού προσωπικού ΑΕΙ και φοιτητών ΑΕΙ, καθώς και μελών ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, υποψηφίου διδάκτορος και φοιτητών ΑΕΙ, β) μελών ΔΕΠ, αμφοτέρων με εισηγήτρια τη Σύμβουλο Κωνσταντία Λαζαράκη. Οι υποθέσεις αφορούν προκήρυξη διαγωνισμού πρόσληψης ειδικών φρουρών στην Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ) για τη συγκρότηση Ομάδων Προστασίας Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων (ΟΠΠΙ), καθώς και υπουργική απόφαση, με την οποία ορίσθηκαν ζητήματα εκπαίδευσης των ειδικών φρουρών που προσλαμβάνονται για τη στελέχωση των ΟΠΠΙ. Οι υποθέσεις συζητήθηκαν κατά τη δικάσιμο της 11ης Μαρτίου 2022.

Ι. Το Δικαστήριο απέρριψε τις αιτήσεις, αφού, μεταξύ άλλων:

1) Έκρινε ομοφώνως ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις βρίσκουν έρεισμα σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί ειδικών φρουρών.

2) Έκρινε ομοφώνως ότι η προσβαλλόμενη προκήρυξη αφορά πρόσληψη σε θέσεις ειδικών φρουρών, οι οποίες συνεστήθησαν στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη με τις διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 5 του ν. 4777/2021.

3) Έκρινε (με μειοψηφία έξι μελών) ότι δεν παραβιάζει τις αρχές της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της πλήρους αυτοδιοίκησης των ΑΕΙ (άρθρο 16 παρ. 1 και 5 Συντ., αντίστοιχα) η -πέραν της πρόβλεψης μέτρων ασφάλειας και προστασίας προσώπων και υποδομών στα ΑΕΙ, αρμοδιότητας των ιδίων αυτών οργάνων (άρθρα 12-17 ν. 4777/2021)- σύσταση ΟΠΠΙ, οι οποίες συγκροτούνται (και) από ειδικούς φρουρούς, οι οποίοι προσλαμβάνονται προς τούτο, λαμβάνουν ειδική εκπαίδευση, δεν φέρουν πυροβόλο όπλο και υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις πανεπιστημιακές αρχές και όργανα (άρθρα 18-20 ν. 4777/2021), διότι:

α) όταν ο νομοθέτης εκτιμά ότι το δημόσιο συμφέρον, το οποίο συνίσταται στην προστασία της δημόσιας τάξης και ασφάλειας αλλά και στην ίδια τη διασφάλιση της ακώλυτης άσκησης της ακαδημαϊκής ελευθερίας, επιβάλλει την αστυνόμευση στους χώρους των ΑΕΙ σε συνέχεια σειράς προϊσχυσάντων ηπιότερων μέτρων ασφάλειας και προστασίας του προσωπικού και της περιουσίας των ΑΕΙ, τα οποία κρίθηκαν από τον νομοθέτη απρόσφορα να υπηρετήσουν τους σκοπούς αυτούς, οι ως άνω συνταγματικές διατάξεις, στις οποίες δεν κατοχυρώνεται αυτοτελώς «άσυλο», δεν υποχρεώνουν τον νομοθέτη να αναθέτει στα ΑΕΙ τις αρμοδιότητες της τήρησης της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, ειδικότερες εκφάνσεις της οποίας αποτελούν η πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος, ασκούμενες κατά το Σύνταγμα από το Κράτος μέσω των σωμάτων ασφαλείας όπως η ΕΛΑΣ,

β) δεν προβλέπεται συμμετοχή των ΟΠΠΙ σε διοικητικό όργανο των ΑΕΙ.

4) Έκρινε ομοφώνως ότι από καμία διάταξη του ν. 4777/2021 δεν προκύπτει ότι τίθενται σε κίνδυνο οι λοιπές ατομικές ελευθερίες (συνδικαλιστική, ανάπτυξης της προσωπικότητας, προσωπική, κίνησης και εγκατάστασης), των οποίων γίνεται επίκληση.

8) Έκρινε (με μειοψηφία τεσσάρων μελών) ότι στις διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 4 του ν. 4777/2021, καθώς και στην κείμενη νομοθεσία προσδιορίζονται η αποστολή, οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των ΟΠΠΙ, όπως επίσης περαιτέρω και τα προσόντα και κριτήρια πρόσληψης των ειδικών φρουρών, οι οποίοι θα στελεχώσουν τις ΟΠΠΙ* τα ζητήματα, περί των οποίων χορηγείται εξουσιοδότηση με τα άρθρα 18 παρ. 6 και 20 του ίδιου νόμου, επιβάλλεται από την ίδια την εξουσιοδοτική διάταξη να ρυθμισθούν όχι στο παρόν στάδιο της προκήρυξης διαγωνισμού πλήρωσης θέσεων ειδικών φρουρών για τη στελέχωση των ΟΠΠΙ ούτε στο στάδιο της εκπαίδευσης αυτών αλλά πριν από τη διάθεση ΟΠΠΙ στα ΑΕΙ.

ΙΙ. Η δημοσίευση των αποφάσεων αναμένεται μέχρι τον Σεπτέμβριο τρέχοντος έτους».

Στο ΣτΕ είχαν προσφύγει οι Σύλλογοι Επιστημονικού Προσωπικού του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, του Παντείου Πανεπιστημίου, των Πανεπιστημίων Πατρών, Θεσσαλίας, Ιωαννίνων, Αιγαίου, Δυτικής Αττικής, ο Σύλλογος Διοικητικού Προσωπικού του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, ο Σύλλογος Φοιτητών του Πάντειου Πανεπιστημίου, κ.ά., και καθηγητές μέλη Διδακτικού Προσωπικού διαφόρων Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Πηγή: ΑΠΕ – ΜΠΕ